

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A biharmegyei és váradai magyarság kulturális igényeinek jogosságát elismerik a kormány itteni exponensei

Ujabb intervenciók az iskola- és színházügyben — Teljes az összhang a Magyar Párt és a kormány pártja közt

Jakob prefektus szenzációs nyilatkozata

A pótválasztás napjának közeledtével egyre erősebben foglalkoztatja a nagyváradai és biharmegyei magyar közvéleményt, a magyarság jogos igényei kielégítésének kérdése. Amikor a Magyar Párt a kormánnyal paktumot kötött a választási együttműködésre nézve, felállította a maga megvalósítható kívánságait és a kormánytól várja azok teljesítését. Nagyvárad és Biharmegye magyarságának két égetően sürgős problémája:

az iskola és a színházi koncesszió kérdése nyert aktualitást a pótválasztás

előtt és megállapíthatjuk, hogy a kormányhatalom helyi képviselői, valamint az Averescu tábornok vezetése alatt álló néppárt biharmegyei vezetői a legösszintebben igyekeznek e fontos kérdéseket megoldáshoz juttatni.

A magyarság problémáinak elintézése és a választásokkal kapcsolatos rendszabályok felől az Estilap munkatársa ma kérdést intézett Jakob József prefektushoz, aki alábbi érdekes nyilatkozatban fejtette ki álláspontját e fontos kérdésekre vonatkozóan:

— Ami a magyarság sérelmeit illeti a színházi koncesszió kérdésében, közölhetem, hogy Tulbure György, az ideiglenes tanács elnöke ez ügyben és a város költségvetéseinek módosítása ügyében

interveniálni fog az illetékes miniszteriumnál. Nemkülönbön én magam is éppen e percben menesztettem táviratot Goldis miniszter urhoz a színházi koncesszió sürgős elintézése érdekében.

Most bejárva a megyét, az egyes községek elöljárósági tagjaival megbeszéltem az előterjesztett sérelmeket és az iskolakérdésben, kifejeztem idevonatkozó felfogásomat, amely

teljes egészében a csucsa paktumban lefektetett elveknek megfelel és a következő két pontban domborodik ki:

1. Minden állampolgár, tekintet nélkül nemzetiségére és hitfelekezetére abba az iskolába járathatja gyermekét, amelyikbe akarja;

2. Az oktatás nyelvét az iskolafenntartó testület állapítja meg, természetesen az államnyelv jogainak respektálása mellett.

Hozzátehetem azt, hogy ámbár az illetékes miniszterium részéről e kérdés elintézése körül késedelmes eljárás mutatkozik, — ebben semmi célatosság nincsen, hiszen

az egész kormány állja a csucsa paktumban megállapított alapelveknek gyakorlati megvalósítását.

— Olvastam — folytatta a prefektus — a Nagyvárad című lapban dr Kocsán Jánosnak, a Magyar Párt mélyen tisztelt elnökének nyilatkozatát, amely a helyi hatóságok idevonatkozó működését méltatja és megállapítja, hogy a helyi hatóságok őszintén arra törekedtek és törekzenek, hogy a magyarság jogos érdekei kielégítést nyerjenek.

Jól esik ez az elismerés és mi mindenesetre tovább is ezen az úton fogunk haladni.

Ami már most a magyarságnak a szeptember 6-án végbemenő pótválasztáson való magatartását illeti, a Magyar Párt vezető embe- reivel folytatott tárgyalásaim és az egyes magyar községekben szerzett impresszióim alapján

kétségen felül állónak tartom, hogy a Magyar Párt körül csoportosuló magyarság a kormány jelöltjét fogja szavazatával támogatni.

Ha a választás befejeződik, késséggel állok a nagyváradai sajtó képviselőinek rendelkezésére, hogy néhány hónap alatti működésem eredményeiről tájékoztat nyújtsak.

— Különösen hangsúlyozom azt, hogy én, mint a kormányhatalom

képviselője és velem együtt a biharmegyei néppárt összes vezetőtagjai a magyarság érdekeit szem előtt tartva, úgy a megyét és a várost érintő kérdésekben, mint országos jelentőségű problémákban

a Magyar Párttal harmonikus és őszinte együttműködésre törekszünk.

Ami a választást illeti, részünkről a szükséges propagandát a legnagyobb intenzitással és erélyvel folytattuk és reméljük, a Magyar Párt vezetői is megtették mindent a győzelem biztosítása érdekében. A prefektus így végezte nyilatkozatát:

— A mi képviselőjelöltünk kitűnő egyénisége és eddig elhangzott nyilatkozatai, tökéletes garanciát nyújtanak arra nézve, hogy

az ő személyével a kisebbségek a parlamentben egy hatalmas, együttérző bajtársat nyernek.

A választási körletekben tilos minden csoportosulás

A nagyváradai rendőrprefektura a hétfői képviselőválasztással kapcsolatosan figyelmezteti a polgárságot, hogy a választási körletekben 500 méteren belül

minden csoportosulás szigorúan tilos.

A szavazópolgárok választási igazolvánjuk felmutatásával minden

nehézség nélkül bejuthatnak a szavazóhelyiségekbe. A rendre megfelelő számú karhatalmi kiszűrttség fog felügyelni.

Vasárnap este 8 órától, kedden reggel 8 óráig vendéglőkben, bogdákban, éttermekben és kávéházakban szeszesitalok kiszolgálása szigorúan tilos.

Maniu és Vajda a váradai választáson

Maniu Gyula és Vajda-Voevod Sándor, a nemzeti párt vezérei ma Nagyváradra érkeznek és résztvesznek a választási propagandában. Az ellenzék vezérei

bejárják a megye több kerületét és beszédeket fognak tartani az ellenzék jelöltje, Lascu Demeter érdekében.

A Népszövetség zárt ülésen tárgyalta Spanyolország kilépését

A jövő szerdán ünnepélyes formák között történik meg Németország felvétele

— Az Estilap eredeti távirata —

Genéből jelentik: Ma délután bevégezték a Népszövetség tanács nyilvános ülését. Levették a napirendről a mandátumbizottság jelentését, hogy a nyilvános ülést követő zárt ülésen

a Spanyolország lemondásával előállott új helyzet kerülfön tárgyalás alá.

A népszövetségi tanácsban Angliát Chamberlain, Franciaországot Briand,

Olaszországot Scialoja, Japánt Ishi, Belgiumot Guany képviseli. A hétfői összeülő gyűlés elnökevé hírek szerint Nincsicset választják meg.

Ugy hírlik, hogy a Népszövetség főtitkárához megérkezett a spanyol kormány jegyzéke, amelyben a Népszövetséggel szemben elfogadandó magatartását ismerteti. A Népszövetség folyosóin a hely-

zetet pesszimistikusan látják meg.

Németország felvétele a jövő szerdán fog végbemenni ünnepélyes formák keretében.

A Népszövetség következő ülésének programjait közölték ezek a kérdések szerepelnek: A görög, bolgár, román menekültek letelepítése. Magyarország és Ausztria pénz-

ügyi felépítése. Nemzetközi intézkedések a pénzhamisítás ellen.

Németországot a Népszövetség genfi ülésein Stresemann birodalmi külügyminiszter fogja képviselni.

Atlantic nyári mozgó

Közkíváncsra:

Ma, pénteken egyetlen napig

Egy romantikus éjszaka története

Kittinó amerikai vígjáték 7 felv.

A főszerepben Ronald Collmann

A fehér apáca főszereplője és

Constance Talmadge, az amerikai Ossy Oswald.

Szombaton először a szezon legnagyobb filmje

A kis rongyosok

az Apolló-mozgó gyönyörűen átalakított helyiségében.

Mi újság?

* A gyermekbál nagyszerű műsora el fogja bűvölni Nagyváradi aranyos gyermekvilágát. Minden jó gyermek ott lesz vasárnap délután 4 órakor a Kath. Körben, ahol valóra válik a legszebb tündérmese. A rendezőség a legszínesebb táncszámokat állította össze, de Salgó Jenő, a gyermekek kedvenc fiatal komikusa ezernyi mókával fogja megkacagtatni a legdrágább közönséget. A műsor a következő: Konferál Salgó Jenő. Román tánc: Bálint Cuni, Bohóc: Lövi Gyurka, Keringő-duett: Berecz Manczi és Homoky Józsi. Gyurka Amerikában, zsef jelenet: Bálint Cuni és Lövi Gyurka. Fauszt keringő: Berecz Manczi. Salgó Jenő komikus jelenete. Jelenet a Hattyúlovagból: Berecz Manczi és Homoky Józsi, Bálint Cuni és Lövi Gyurka, Step: Salgó Jenő. Magyar tánc: Homoky József. Műsor után táncolnak a gyermekek. Jegyek elővételben 65, 45 és 25 leiert kaphatók.

* Capra bankigazgató eltávozott Nagyváradról. Annio Capra aki a nagyváradai Egyesült Banknál igazgatói pozícióban képviselte a Banca Commerciale Italiana olasz világbank érdekeit, az Estilapban már ismertetett tranzakció folytán végleg elhagyja Nagyváradot és előbb Bukarestbe, majd onnan Milánóba utazik, ahol főintézeténél fog kapni kivételes tehetségének és elsőrangú szakképzettségének megfelelő pozíciót. Annio Capra távozását őszintén és igazán sajnálhatja Nagyvárad urai társadalma, mert nagyműveltségű, komoly és szimpatikus férfit veszít benne. A távozó igazgató az idő rövidsége miatt nem bucsuzhatott el minden barátjától és ismerősétől s ezért megkért bennünket, hogy bucsúüdvözlését ezután tolmácsoljuk, aminek készséggel eleget is teszünk.

* Aradra szerződött egy fiatal nagyváradai színész. Be mutatkozó fellépésén a „Toivaj”-ban, de különösen a Peer Gynt előadásain egy fiatal nagyváradai színész tűnt fel: Adorján Margit. Adorján Margit friss és kellemesen

ható organuma, fejlődést ígérő alakító képessége az erdélyi színigazgatók figyelmét is magára vonta. Szendrői Mihály jószeme azonnal felfedezte Adorján Margitban az új drámai színésznőt és aradi társulatához szerződtette.

* Ügyvédi iroda megnyitása. Dr Vasile Cotrus, a nagyváradai jogakadémia tanára, ügyvédi irodáját az Egyesülési (v. Szent-László)-tér 5. számú házban megnyitotta.

* Betegh Bébi Nagyváradon. Betegh Bébi párisian elegáns és dekadensen érdekes friss alakja tűnt fel a tegnapi déli korzón. Betegh Bébi megszerette ezt a várost és külföldi nyaralásából hazatérve csak azért föltött itt két napot, hogy újra lássa Nagyváradot. Betegh Bébit jövő évi szerződése újra Aradhoz fűzi.

* Beiratkozások és magánvizsgák a polgári fiúiskolában. A volt városi, jelenleg állami polgári fiúiskolában a beiratkozások az 1926—27-ik tanévre tartatnak folyó hó 10-ig naponta délelőtt 9 órától 12-ig. A magánvizsgálatok megkezdődnek folyó hó 10-én reggel 8 órakor a velencei állami iskolában (Calea Victoriei No. 100. Az igazgatóság.

Megbélyegzett

* A Gutenberg Dalkör hangversenye. A nagyváradai nyomdász-ság Gutenberg Dalköre szeptember hó 18-án, szombaton este, a Kath. Kör disztermében művészi színvonalu hangversenyt rendez. A nivós dalkör ez alkalommal látja vendégül Temesvár egyik magas képzettségű dalkörét, a Typograph Dalkört, a művészi énekülésben tökéletes és több évtizedes multu visszatekintő dalkör román, magyar és német műdalokkal szerepel. A diszes műsorban különben a város több művészegyesisége is szerepel, valamint a helyi Gutenberg Dalkör is néhány finom műdallal szerepel. A rendezőség most állítja össze a műsort és bizonyos, hogy — mint a multban — most is a legteljesebb siker fogja koronázni a neves dalkör kulturtörékeveit.

* Elárverezték a megrokkant rendőr-lovakat. Ma délelőtt a lóvásártéren a rendőrprefektúra önkéntes árlejtésen a legtöbbet ígérőnek eladott kilenc lovat. Az aktuson, — amely várakozáson felül sikerült — Marcus István rendőrprefektus, Bejan János titkár, Frigyes Izsó állatorvos és Berdach rendőrségi pénztárnok voltak jelen. Az öreg, kimustrált rendőrlovak hol darabonkint, hol meg páronkint keltek el és az árverésen 50 ezer 300 lej folyt be. — A rendőrprefektúra már régebben kérte és most Marcus pre-

Heyman szinkör

vasárnap délelőtt

nagy matiné

Jósnő

8 felvonásban.

Dorian-Filmszínház

Ma, pénteken először 5, 7 és 9 órakor

Egy nő, aki vétkezett

helyesebben

Egy nő, aki vetkezett

Történet a mai életből 8 felv.

Főszerepben: Gertrud Welcker.

Jön: A cirkusz árvái

* Sirkőavatás. Néhai idősb Lichtmann Miksa sirkőavatása f. hó 5-én, vasárnap d. e. 10 órakor lesz a velencei izr. temetőben.

Glück Sámuelné, született Márton Pepi sirkővének avatása e hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a velencei zsidó temetőben.

Az Apolló mozgószínház szombaton, i. hó 4-én nyílik meg.

x Die Dame szeptemberi száma megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába. Ára 75 Lei. (Előző szám 30 Lei.)

Svájci kar- és zseborák KALMÁNNAL.

x M. Antalffy Margit tánc-tanárnő az ujonnan átalakított pazar fényű helyiségében az őszi tanfolyamot szeptember közepén kezdi meg. A tanfolyamra beiratkozni 10 órától 1 óráig az intézetben lehet. — Minden szombaton d. u. 6 órakor gyermek, diák, vasárnap 9 órától felnőttek részére gyakorló kolont tart. Zöldfa-lépcső I. em.

Heyman szinkör

Ma utoljára bemutatja 5, 7, és fél 10 órakor

Königsmark

2 rész egyszerre

13 felvonásban

Főszerepben:

Huguette Duilos és

Jack Chailain

Hagen hadnagy:

Petrovich Svetislav

Az előadások pontosan kezdődnek

Jön Jön

Jeruzsálem föl szabadulása

Pogányok, zsidók harca, pogányok, zsidók szerelme. A mindenható harca pogány istenek ellen. Rendkívüli szenzáció

Matiné

az Apolló mozgóban

Vasárnap, 1926 szeptember

5-én délelőtt 11 órakor

szenzációs műsor

A halálsikló

Izgalmas kalandorfilm.

Ezt megelőzőleg egy kittinó burleszk megy.

10 leles helyárak.

Angol és francia költő árú és kezyűkülönlegességek

megérkeztek az

Old-England céghez.

Leányka és fiukalapok nagy választékban.

TRAGIKUS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

ELHUNYT KÉT ÉRMINÁLYFALVAI SZÁRMAZÁSÚ PÁRISI ÉKSZERNAGYKERESKEDŐ

AZ ELHUNYT FIVÉREK EDESANYJA A FÉLIX-FÜRDŐBEN ÜDÜL ÉS TITKOLJAK ELŐTTE
A KETTŐS HALÁLESETET. WEISZ JOHN ÉS SAMUEL HALÁLAT ROKONSÁG GYÁSZOLJA

— Saját tudósítónktól —

Ezelőtt három évvel élénk feltűnést keltett az a nagyszabásúnak ígérkező tranzakció, amely a nagyváradi premontrai rend és Weisz Normann londoni ékszernagykereskedő között létesült. Weisz Normann hosszú lejáratu szerződésben bérbe vette a félxfürdőt, amelynek igazgatásával két sógorát, Klein Mártont és Goldberger Józsefet, valamint vejét, Weisz Gyulát bízta meg. A dúsgazdag Weisz Normann érdekes körülmények között jutott arra a gondolatra, hogy a Félix-fürdő kibérlése révén is forgassa roppant vagyonát. Annak idején Nagyváradon tartózkodott, s az egyik nagyváradi fogorvosnál meglazult aranykoronáját akarta helyrehozni. A városházában felpattant a rendelő ajtaja és élénk beszélgetés közben kilépett az orvos egy paciensevel, dr. Károly Irénnel, a premontraiak tudós papjával. Arról folyt a beszéd, hogy honnan szerezzenek platinát dr. Károly Irén részére. Weisz Normann, anélkül, hogy ismerne volna az orvost és a papot, azonnal fölajánlotta a támogatását. Ezen a réven közelebbi vonatkozásba került dr. Károly Irén. Az ékszernagykereskedő elmondta, hogy szeretne valamilyen vállalkozásba kezdeni Nagyváradon, s kérte a nagynevű tudóst, támogassa őt a tanácsaival. Így terelődött a beszéd a Félix-fürdői relációra. Weisz Normann nem sokat gondolkodott, szakemberekkel kiment a hévízü forrásokhoz és néhány nap múlva már aláírta a szerződést.

Weisz Normann és fivérei.

Weisz Normannak nemcsak Londonban van üzlete. Aki Párisban járt, a rue Lafayette-en, bizonyára észrevette azt a rendkívül izléses, imponálóan egyszerű üzletet, amelynek prizmás üvegfűrmáján csak ez áll: Weisz, London. Ez a Weisz Normann-cég párisi főüzlete. Az üzletet a nagykereskedő két fivére vezette, az a két fivér, amely most három hét alatt tragikus körülmények között elpusztult. Az idősebb fivért Weisz John-nak hívták, a fiatalabb pedig Samuel volt. John, az alig 36 éves fiatalember egyike volt a legtekintélyesebb ékszerszakembereknek. Samuel viszont, mint üzletember tette ismertté magát. Samuel még egészen

fiatal volt. A 30 évet is alig haladta túl. Öt évvel ezelőtt vette őt a bátyja az üzletbe s csakhamar lelke volt a nagy vállalatnak. Talán nem érdeketlen, ha elmondjuk a John férfitörát és szenvedéseit. A Samuel életében nincs ennyi gond és panasz

Weisz John és az új világ.

A háboru előtt 1908-ban, tizenöt éves gyermek fejjel nagy útra indult John, az egykori Weisz János. Argentiniába hajózott, szerencsét próbálni, kalandos, elszánt gyermekésszel. De úgy látszik még sem volt a kis János annyira gyermek, mint korából itélné az ember. Egyedül a nagy világban, minden támasz és szeretet nélkül egy tizenöt éves fiú... Am nem kellett őt féltetni. A szülei, akik e nagy útra engedték, tudták, hogy a fiú ember a talpán. Valóban, a kis Weisz János csakhamar föltalálta magát és ékszerészinasnak szegődött egy nagy drágakő üzletbe. És mert nagy értelmet és ügyességet tanusított, a főnökei nemsokára szeretetükbe fogadták és különböz, több gondot igénylő, de jobban jövedelmező feladatot bízta rá. Az évek teltek, multak, és Weisz János, ekkor már John, mint a vállalatnak egyik vezető embere, hajóra ült, hogy meglátogassa itthon élő hozzátartozóit. 1914-ben. Persze, itthon volt nagy öröm. Milyen szép derék fiú lett a kis Janikából. És pénzt is hozott az öreg szüleinek. Milyen nagyszerű fiú. A család alig tudott betelni a gyönyörűséggel.

John és a háboru.

Nyár volt. Rekkenő hőség. Árnyékba menekültek az emberek. Az utcákról kihalt az élet, csak néha gördült egy-egy kocsí végig az aszfalton. És mégis, mintha már elmúlt volna a nyár, fűgőn megmozdultak a fáradt tagok és az árnyékból harcra vonultak az égető napon az emberek. Ott lépkedett Weisz John is közöttük, puskával a vállán, szurronnyal az oldalán és 140 éles a hátizsákjában. Már nem lehetett ideje a visszautazásra. Őt is magával sodorta a történelmi vihar. És borzasztóan szenvedett. Baka volt, mint annyi más és ő is szenvedett. Végigjárta a különböző harc-tereket. Ott volt a ravaruskai borzalom napjainál és nem volt ideje megkönnyezni magát, mikor az Isonzónál bögött az

ágyuk torka. És mintha nélküle nem is lehetett volna Belgrádot bevenni, az ezrede nyomult elsőnek a szerb főváros falai közé. Az ezrede, vagyis ő. Aztán betegen kórházba került. A kórházból vissza a frontra. Megint válhoz kellett emelni a fegyverét és célzott olasz katonákra. Ekkor már Piavénak hívták a folyót. Infanterist Weisz János ott silbakolt a Piave partján, míg egyszer össze nem rogyott. Súlyos gyomorbajjal ismét kórházba vitték. A háboru már nem sokáig tartott. Lezajlott. De vajjon nélküle-e, aki a kórházi ágyon sinylette tovább a háborut?

John és a béke.

Weisz Normann, a legidősebb Weisz fivér már husz éve élt külföldön. Londonban virágzó üzletet alapított, amelyet szorgalmas munkája gyümölcsének lehet tekinteni. — Családjával csak a háboru után léphetett érintkezésbe. Amint tehette, hazajött és körülnézett szülei házatáján. Itthon találta a beteg John-t, aki ekkor már lábadozott. S magával vitte Angliába. Miután John kiváló ékszerszakértőnek bizonyult, társul vette ékszerüzletébe és rábízta párisi fiókjának a vezetését. A párisi fiók lassan önálló, hatalmas vállalatná nőtt s ekkor odavitték segítségül Samuelt is, aki ebben az időben tette le az érettségét. A két fiatalabb fivér páratlan ambícióval kultiválta a párisi üzletet és tiszteletreméltó hírnevet szereztek a cégnek a kontinensen. Angliával és Amerikával Weisz Normann londoni irodája tartotta a kontaktust.

A tragédia.

Hogyan történt, mi történt? — Ezt ma a család itt élő tagjai közül senki sem tudja. Ezen a héten, kedden egy távirat érkezett a Félix-fürdőbe, Klein Márton címére Párisból. A táviratban ennyi állt: „John augusztus 29-én meghalt. Normann.”. A távirat lesújtó hatása visszatükröződött a két nővér, a sógorok, a környezet arcán és nem lehetett titkolni a halálesetet Weisz John 82 éves edesanyja előtt, aki leányaival együtt lakik odakint. Szegény jó fiam — mondta az edesanya — mintha elhunyt fiához beszélne. — mennyit kellett szenvedned. Majd a sápadt és szomorú emberekhez szólt, akik körülötte állottak: — Samu miért nem jött el, hogy vigasztaljon? Az

én drága jó gyermekem. Csak ő tudna engem vigasztalni. Ő Isten. — Tegnap szűkszüvü levél érkezett Párisból. „Az Isten világáért, vigyázzatok, nehogy az anyánk megtudja, hogy szegény Samu is meghalt. John három hét múlva követte fivérünket... A levél szűkszüvü kifejezte az írójának dermesztő óvatosságát az anyával szemben. Még szerencse, hogy a gyászban nincs fokozat. Ez a második csapás, már nem torzítja el jobban a fájdalomtól, a gyásztól eltorzult arcokat és a mozdulatok sem irnak le szomorubb vonalat már a levegőben. A kedvenc halálát így nem is árulhatja el a nővérek, a sógorok és a környezet megdöbbenése. Dehát lehet-e sokáig titkolni Weiszné asszony előtt, hogy a Samu is meghalt? Hiszen várja a fiát, várja minden percben, hogy vigasztalja a John elvesztése fölötti fájdalmában... (m. i.)

Barcelona -- Valencia

Madridból jelentik: A Valencia és Barcelona közötti személyvonat tegnap hibás változtatás következtében kisiklott és tizenkét ember életét vesztette.

Barcelona ma kezd népszerűsége emelkedni. Amikor fölvettem a harcot Valenciával. Valencia... Van-e aki e nevet nem ismeri? Ezt pengeti a szomorú banjo, ezt dübörgi a fekete cimbalmos a banda közepén, ezt dübnyögi már a kis gyerek is Mistinguette kisasszonynak köszönheti a világot. Ő énekelte először, nélküle talán nem is jutott volna el a világ minden simmizeője talpa alá. De mindenért, minden népszerűségért, minden világeseményért egyszer eljön a kegyetlen végzet. A Valencia bájos melódiaja még benne él a szívekben. Megérkezett a Barcelona. Barcelona a nyugati ember előtt nem éppen rokonszenves hangzású. De szerencséje volt a katalánok vérszomjas fővárosának, hogy megszületett benne Zamora, a legjobb kapus a világon. Ez közelebb hozta őt az emberek szívéhez. A Valencia felett beborult az ég és cikázó villámok fenyegetőznek. Hát hogyan is jöhet Valencia, ez az aránylag kis spanyol város, Barcelona fölé. Barcelona népszerűsége is nagyobb s a híre nem mai keletű, mint Valenciáé. Az igazságnak győzni kell. Valencia bukik. Éljen a Barcelona!

Don Pedro a torrero

Szíve egy lányt imád... stb.

A két város küzdelme sajnos, még nem dőlt el. A világ figyelmét a táviró mindakét rivalisra egyszerre irányította oda, most egy nagy vasuti szerencsétlenség alkalmából. (*)

Ha olcsóért akar

gyermekmellényt, pullovert és kabátot beszerezni, keresse fel véltelkötelezettség nélkül

KLEIN VILMOS

céget, Regele Ferdinand 3.

A kis rongyosok
a szezon legszebb filmje
szombaton indul az Apollo
mozgó gyönyörűen reno-
vált helyiségeiben

A borbélyüzletek tisztasága

Az Estilap tegnap szövegét a férfiak közt előfordult járvány-
szerű megbetegedést, az úgyneve-
zett szakárbetegséget, mely ve-
szedelmessé is válhat. A cikk ar-
ra a következtetésre jut, hogy a
betegség oka főleg az, hogy a
borbélyműhelyekben nem fordítan-
ak elég gondot a higiénia. Meg-
kell állapítani, hogy a kellemet-
len betegség kórokozója elsősor-
ban a tisztáltságtól, de éppen a
nagyváradi borbélyok azok, akik
az officinákban a rendeletekhez
szigorúan ragaszkodva, igen élén-
ken őrökdnek a tisztasági és
egészségügyi szabályok megtartá-
sán, s szinte beidegzett szokásuk-
ká vált a beretválásnál a desin-
ficiáló szerek használata. Bizo-
nyára előfordul, hogy egyes mű-
helyekben kevesebb gondot fordítanak
a higiéné követelményeire,
de kétségtelen, hogy a cikk
megállapítása jóhiszeműen téves,
mert a nagyváradi borbélyüzletek
tisztasága igazán mintaszerű.

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű hölgyközönséget, hogy

női kalap gyáramnak lióközletét megnyitottam

Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 10. szám alatt, szem-
ben a Széchenyivel. Több ezer
legdivatosabb és legújabb női
kalapot hallatlan olcsó árért
bocsátok vevőim rendelkezé-
sére. A városi, megyei, ál-
lami tisztviselők és a szerve-
zett munkások a kirakati árból
10 % kedvezményben része-
sülnek. Tisztelettel

KLEIN SIMON

ZONGORÁK olcsóbbak lettek

2686

Sikerült egy bécsi zongora-
raktárt előnyösen megvennem,
amíg a készlet tart

Icszállított árak!

STERNBERG

Bulev. Regele Ferdinand 14.

A NAGYVÁRADI ESTILAP REGÉNYE

GRÓF KOHN

írta: PAUL LANGENSCHIEDT

Mi történt eddig?

(Kohn Izidor egy német herceg-
ség székvárosában levő híres
könyvkiadó cég főnöke egyszer
a székváros arisztokráciája által
rendezett jótékonyági estélyen
iskolátársa Holm vértesskapitány
révén megismerkedik Tekla gróf-
nővel és ennek nevelt lányával
Dórával, akibe Izidor halálisan
beleszeret s már arra gondol, hogy
feleségül veszi. — Az udvar-
nagy Dóra nagybátyja Izidor-
nak üzletet ajánl: adja ki a cég a
hercegség husz kötetre terjedő
történetét, amelyet ő, Holm gróf
írt meg, Kohn Izidor meggondo-
lasi idő után levelet ír
az udvarnagynak, akinek bejelen-
ti, hogy hajlandó az üzletet meg-
kötni, ha Dóra grófnőt feleségül
hozza adják. Holm s Tekla grófnő
igyekeznek rábeszélni Dóra gróf-
nőt, mert ez a házasság kisegíti a
családot az anyagi zavaraiából. Dó-
ra ifjúságában egy Trettach Hans
Joachim főhadnagy iránt komoly
vonzalmat érzett, visszautasítja
Kohn Izidort, a kérőt. Tekla gróf-
nő biztatására végre Dóra enged
és az eljegyzés megtörténik. Köz-
ben hazaérkezik Trettach Afriká-
ból. Eljön az esküvő napja. Dó-
ra visszavonul a hálószobába. Iz-
dor belopózik a bezárt szobába
és viaskodni kezd Holm Dó-
rával, aki undorral dobja el magá-
tól férjét és öklével arcába sújt.
Izidor megsemmisülve távozik.
Dóra továbbra is távollattja ma-
gától Izidort. Ezekben a napokban
kezdenek gyülekezni a súlyos
anyagi gondok sötét felhői a
Kohn-cég felett. Dórában felé-
bred a régi szerelem Trettach
iránt. Találkozót ad neki. Tret-
tach szemrehányást tesz az asz-
szonynak, azért, mert nem várt
rá. Az asszony odadobja ma-
gát a férfinak. — Pár
nap múlva Izidor és Dóra együtt
mennek egy előkelő estélyre, ahol
Izidor észreveszi, hogy Tret-
tach állandóan Dóra körül van.
Szól Dórának, hogy menjenek ha-
za. Dóra vonakodik. Ekkor Tret-
tach rendreutasítja Izidort, aki
félrehívja Trettachot, Holm kapi-
tánnyal együtt és mivel már régen
sejti, hogy felesége és a férfi köz-
li van valami, öklével arcon üti
Trettachot, aki párbajra hívja Iz-
idort. Dóra fél, hogy Tret-
tach elesik a párbajban. Izidor azt
mondja Dórának, hogy Trettach-
tól tudja, hogy megcsalta őt. Dó-
ra tagadja ezt, mire Izidor felszó-
litja, hogy írjon Trettachnak s
jelentse ki a levélben, hogy ha-
zugságot mondott a főhadnagy.
Dóra nekifog, de képtelen a le-
velet megírni. Arra gondol, hogy
Trettach, a házasságtörő nem lő-
het Izidorra, aki viszont halálra
sebezheti Trettachot. Ezért in-
kább odaadja magát Izidornak,
csak ez mondjon le a párbajról.
Izidor megírja ezt Trettachnak,
miközben felesége levétközik.)

(Folytatás.)

43

Végre meztelenül állt előtte
Dóra. És most mégis remegett Iz-
dor keze, amikor a címet írta és
a levelet leragasztotta.
Aztán kiment, felkötötte kerté-
szét és Trettachhoz küldte.
Visszatért a nőhöz. Dóra el sem
mozdult helyéről. Személfénye ki-
aludt, mintha halott lett volna. Izi-

dor mereven megállt előtte és ha-
jából kihúzta a tüköt.

Es ekkor egy érthetetlen, gyöt-
rő kíváncsiság fogta el a férfit.
Maga elé ültette egy székre fele-
ségét. Aztán kérdezgetni kezdte.
Szavanként húzta ki belőle: ho-
gyan adta oda magát annak a má-
soknak. És amint fájdalmasan val-
lott a nő, abban a mértékben nőtt
a férfi gyönyöre, hogy akarat nél-
kül való iátékszerként láthatta
maga előtt az asszonyt. Dóra hal-
kan, gépiesen, sokszor csak bólin-
tással válaszolt a kérdésekre.

Egyszer aztán végére értek.

„Es így felemelt téged?” kér-
dezte Izidor és karjára vette az
asszonyt.

„Igen.”

„Es így elvitt — ugy-e?” Izidor
a hálószobába cipelte a nőt és
ledobta az ágyra.

„Igen.”

„Es megcsókolt?”

„Igen.”

„Szádon és kebleden?”

„Igen.”

„Mindenütt?”

A nő bólintott.

„Es semmit sem hallgattál el
előttem?”

„Nem.”

„Megesküdnél erre?”

„Igen.”

A férfi nem birta tovább az ön-
kinzst. Ismét, alkárcsak a nász-
szakán, ragadozóhoz hasonlított,
amely maga előtt látja a vergődő
zsákmányt. Leszaggatta magáról
ruháját. Rémülten nézett rá Dóra;
halk, alig halható zokogás rán-
gatta. Aztán, egyszerre, az eszte-
len félelemnek a kiáltását hallat-
ta; és amíg a nő védtelenül vad
sírógörccsen forgolódott ágyán,
az alatt Izidor végre is feleségévé
tette őt.

Ezen az éjszakán anyává lett
Dóra.

Lassan pítymallott. Bármennyi-
re kimerült, összetört volt is, —
le sem csukta egész éjjel szemét.
Férje tátott szájjal és borzas haj-
jal feküdt mellette.

Halkan kopogtatott valaki az
ajtón.

Dóra felkelt és meztárban halkan
az ajtóhoz lépett.

Kitty, a szobalány állt az ajtó
előtt, kezében levelet tartott. Dó-
ra szótlanul intett neki és elvette
tőle a levelet. Kitty odasugta ur-
nőjének, hogy a soffiőr, aki Ster-
nau főhadnagy urat vadászatra
kellett volna, hogy vigye, csak ezt
a levelet kapta.

Dórából egyszerre hangos nyő-
szörgés szakadt ki, oly fájdalomtel-
jesen, oly reménytelenül és két-
séghesetten, hogy Izidor is meg-
hallotta s felriadt álmából. De az
éjszakai fáradtság, a bor, a nap-
pali fény, ami fájt neki, — ismét
lezárta szemét. Nyomban elaludt
ujra. De aztán nemsokára felé-
bredt. A legutóbbi napok képe me-
rült fel előtte? Hol maradt Ster-
nau? Tapogatózott Dóra után, —
de helve üres volt.

Ekkor aztán egészen felébredt
Izidor. Anélkül, hogy felöltözött

volna, végigszaladgált a szobákon.
Dórá sehol sem lehetett találni.
Visszament a hálószobába, tessék-
lással felöltözött, aztán csenge-
tett. Bejött Kitty és jelentette:
Levél jött Sternau főhadnagytól,
a nagyságos asszony vette át, fel-
bontotta aztán néhány perc alatt
felöltözött és autón elhajtott.

Izidor gyorsan rendbehozta ma-
gát, az utcára sietett, beugrott a
legelső bérkocsiba és a kaszárnya-
ba hajtatott, Sternauhoz. Nem ta-
lálta ott. A tisztilegény csak any-
nyit tudott mondani, hogy gazdá-
ja Trettach főhadnaghyhoz ment.

Izidor visszariadt a gondolattól,
hogy ellenfeléhez menjen; de az-
tán erőt vett rajta az aggodalom,
hogy Dóra magamagát és őt is
jóvátehetetlenül kompromitálhatja.

Elindult hát Trettachhoz, akinek
villája a kaszárnától nem messze,
csöndes, előkelő fasorban volt.
Amikor Izidor kocsin odaért, a
kertajtó előtt izgatott emberek
csoportját pillantotta meg. Egy
fiatalember hasznatlan igyekezett
a kert rácsán fölmászva a villába
betekinteni. Lent, az utca végén
rendőrsisakok bukkantak fel.

Izidor a villa előtt belül, észre-
vette saját autóját. Kifizette a ko-
csist és akadálytalanul bement a
kapun, fel a villa lépcsőjén. Min-
den ajtó nyitva volt. A cselédség
tanácstalanul, sápadtan állt az
egyik nagy szobában.

Azután afrikai fegyverekkel és
vadászjelvényekkel dusan feldiszi-
tett uriszobát látott maga előtt.
A szobában oldalt, Sternau állott
könnyes szemmel. De valami bugy-
borékoló, áradó, aztán újra meg
újra elhalkuló nevetés a másik ol-
dalra terelte Izidor figyelmét. Fe-
leségének kacagása.

A pamlacon állott halántékkal
feküdt Trettach Hans Joachim;
mellette kis terrierje, amely Afri-
kában is vele volt s amelyről Tret-
tach gyakran beszélt gyöngéd sze-
rettel; a kutyanak a fején is re-
volvergyűrő ejtette lyuk tátongott.
Es kettejükre ráborulva Dóra, ku-
szált hajjal; balkezevel Trettach
mellére támaszkodott és szakadat-
lanul vihogott s nevetett, mint a
gyerek, aki ujongva csodálja a
tarka lim-lomot.

NYILTTÉR

Mandel Mihály Cantemir
(Beöthy Ödön)-utca 34 sz. a.
Iűszer és vegyeskereskedését
átvettem. Felkérem hitelezőit,
hogy követeléseiket 3 napon
belül jelentsék be, későbbi
bejelentéseket tudomásul nem
veszek.

2983 Fey József.
Bolcas Miklós (Lovas)-u. 9.

Brillians gyöngy ékszerek KÁLMÁNNAL

Házi mosó ruhák
szép kivitelben Lei 250.—
Weber Modell áruház
Strada Vlahuta (Szent János)-u. 6

* Hencser részletre, Mansber-
gernél, Vlahuta (Szent János) u. 7.

Hajlított székek

nagy választékban, Kárpitos munkák

2505—2

olcsón kaphatók

Str. I. Vulcan No. 10 Fogház műhely (Nagy Sándor
utca 10)

Amerikai lap cikke Borodi György váradi rendőrkomiszáról

A nagyváradi rendőrség egyik másik detektívének bravurja a legügyesebb nyomozók munkájával is vetekszik. Egy-egy nagy-szabású bűncselekmény felderítése kapcsán — idehaza talán nem is sejtjük — sokszor világhír kapja szárnyra a váradi detektívtes-tület különben gondokkal küzdő detektívjeit. A tisztes kicsi, leg-alább így jut némi kárpótláshoz, hogy néhanapján egy-egy sikerül-tőbb nyomozás befejezése után találkozik a nevével valamelyik világslapban.

Borodi György komiszár, a rendőrség fáradhatatlan tagja, aki éjt-napot egygyé tesz, ha érdemes esettel kell foglalkoznia, a napok-ban értesítést kapott a postától, hogy egy amerikai levél átvétele céljából jelenjék ott meg. Borodi izgatottan vette át az értesi-tést és rohant ki a pályaudvari postához, hátha egy kis dollárkül-demény érkezett számára. Soha jobbkor nem jöhetett volna, mint most, mikor a gyerekeket iskolába kell beírni. Az ügyes Borodi molett ábrázataról vastag verej-tékcseppek gyöngyöztek a nagy izgalomban, mikor a kékbélyeges amerikai borítékot feltépte. Dol-lárók helyett egy levél és egy ki-vágott újságcikk hullott ki a ku-vertárból.

A levélpapír fejen a következő nyomtatott felírás ékeskedett:

To Lowy & Green dr
Austorn Tailors

896 Amsterdam—
Avenue

Hangzik pedig a levél imágyen:

Tisztelt Borodi ur!

Már többször olvastam az amerikai lapban Hősieséget és ezért gratulálok önnek. Irje meg miljenek a megélhetések oda hozó szándékomban van hazameni. Ami az iteni helyzetet illeti elég jó, csupán a szórakozás hiány-zik, a dologból elég kijut. Ágya-át üdvözletem az ösmerősök-nek, talán még emlékeznek rám Grün Sándorra, üdvözlöm önt

Green.

A Váradról elszármazott Grün-Green ur egy amerikai magyar lap cikkét mellékelte leveléhez. A cikk

elmondja, hogy az óhazában, Bi-harmegyében bizonyos Borodi ne-vű rendőrkomiszár milyen ügye-

A spanyol király megelégette Primo de Rivera önkényeskedését

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Diplomatakörökben elterjedt hírek szerint Primo de Rivera spanyol diktátor napjai meg-vannak számlálba. Spanyolországban a helyzet válságos, mert Alfonso király megelégette a diktátor önkényeskedé-sét. Madridban és vidéken enyhített hadiállapotot rendeltek el. A tüzértiszti egyesületek (junták) szintén egyre jobban sürgetik a diktátor távozását.

Hogy Primo de Rivera is be-látta már a diktatura tartha-tatlanságát, s hogy kezd en-gedni zsarnoki hajlamaiból, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a nyilatkozat, amelyet a diktátor a Chicago Tribu-

ne munkatársa előtt tett. Azt mondta Primo de Rivera, hogy a parlamentet októberre össze-hívja. Azonban a jövőre csak tanácsadó szerepet szán a par-lamentnek és nem törvény-hozó hatalmat.

Erzsike tiszta szerelméért harcra kelt az élettel, de legyűrte a gonoszág

Egy békési urileány tragikus útja Budapesten,
Temerváron át a nagyváradi közkórházig

Szűz Máriám segíts!

A vashid korlátain az egyedüli nő kapaszkodik fel, le akarja vet-ni magát. Az utolsó pillanatban egy kéz ragadja meg s ájultan ha-nyatlik vissza.

A biharmegyei közkórházban egy apatikus, nehéz idegbeteg husz éves urilányt ápolnak. Sz. Erzsébetet. Egy hervadó alloé, akit meggyötörtek Sz. Erzsébet, a békési fáradt urilány. Így tudjuk meg egy tragikusan letört fiatal élet nagy-nagy szenvedéseit.

Regény, amely Budapesten kezdődik, Temerváron folyta-tódik és Nagyváradon nyer befejezést.

— Az apám állami főtisztviselő Békésgyulán. Két hete, hogy el-hagytam a szülei házat a völegé-nyemért. Hol kezdjem? Szerettem egy fiut, ő is szeretett és vártunk. Vártunk, mert egyebünk nem volt csak a nagy bizodalunk. Ke-nyérkérdés volt számunkra a há-zasság és kinek van ma Magyar-országon rendes, szép egzisztenciá-ja, amely eltart egy asszonyt. A völegényem Budapesten élt, pró-bálkozott és türelemre kért. Az-tán hetekkel ezelőtt újra érkezett egy levél. Egy fénykép volt ben-ne és egy névjegy: „Nem tehettem másképp, a kérdés megoldása ez, Te légy boldog, én nem voltam életre való. És emlékezz rám és ne felejtés el.”

— Összeestem a hirre, nem le-hetett más csak annak a bejelen-tése, hogy öngyilkossá lett. Kije-lenttettem, hogy utazok Pestre. Az apám kérte. Aztán megvert és kidobott. Az anyám asszony volt, megértett és titokban után-nam hozta az utiköltséget. Pesten a lakására rohantam:

— Mi van Endrével, él még?! A lakásadónője elővette az uj-ságot, olvashatták: Villányi An-dor magántisztviselő 82 gr. aszpi-rinnel megmérgezte magát. Villá-nyi Andort még aznap este vi-szontláltam. Sápadt volt és össze-tört. De már a veszedelmen tul,

de már járt, de már élt. Egy ide-geen ur állt mellette, amikor egy-mást átöleltük. Sokáig nem jutot-tunk szóhoz, aztán a nagy-nagy csöndet, amelyben három izgatott szív zakatolt csak, mint egy óra-boltban három eszeveszett inga, az idegen ur törte meg:

Apai vallomás egy nagyon rossz fiúról

— Kislányom szólott és meg-fogta a kezem, kislányom én az apja vagyok ennek a fiúnak és egy vallomásra kötelez a lelkiis-meretem. Maga nagyon szép és nagyon fiatal és nagyon más, nem az, akit én az én rossz fiam meny-asszonyának képzelhettem. Maga urilány, az én fiam eddig csak szomorúságot okozott nekem. Ez a fiu nem az, akinek maga ismeri. Ez a fiu egy kalandor, egy szélhá-mos, egy kártyás és életének csak egy tagadása van s ez a munka. Kislányom meneküljön, az én fiam már be is volt zárva. Megtorpan-tam. Ez sok volt, ezt nehéz volt végighallgatni. Ennek a csalódás-nak az elviseléséhez nem öt perc kellett, hanem egy élet.

— Köszönöm, akartam mondani s már kész voltam, hogy kezét nyújtsak. Elkkor ránéztem órá: ott állott lesujtva, porig alázva, né-mán, lehajtott fejjel. Mint egy bü-nös, mert az volt bűnös, az apja előtt is és előttem, hiszen mindent elhallgatott és nem engedte meg, hogy én mindent megbocsássak. Ránéztem és láttam és tudtam, hogy nincs menekvés, hogy így is szeretem, hogy képtelenség most a kilincsre tenni a kezem és el-menni örökre. Örökre... töle...

— Ha rossz volt, azért volt az, mert nem volt, aki fel-emelje. Én azért jöttem, hogy megmentsem őt, a fiát, aki más lesz és ember lesz, mert én akarom.

Az apja megölelt és azt mondta: — Lányom, adja az Isten, hogy neked legyen igazad. Hogy ez így sikerüljön.

Villányi Andor megtartja az eljegyzését, aztán egy várat-lan fordulat következik.

Villányi Andor otthagya Buda-pestet és Békésben a szülők fejet hajtva a nagy-nagy szerelem előtt, megtartották az eljegyzésüket.

Sz. Erzsébet nem sir és nem eped és nem is sóhajtoz. Mi tör-tént vele? Kikapadtan, fakón mesél tovább. A kórházi ablakon besült a nap és meglóriáz egy asszonyi székehaikoronát.

— És újra vártunk. Hogy vala-mi csak lesz. Az apám is igyeke-zett elhelyezni őt. A tizedik na-pon váratlan levele érkezett a vö-legényemnek: Az édes anyja írta, aki elváltan Amerikában élt ti-

Holnap délután érkezik Arad válogatott csapata

Tegnap föltüntek a hirdető-szlopokon a nagyváradi sportszövetség jellegzetes kék-sárga színű plakátjai, amelyek hírül adják mindenkinek a valóban nagy eseményt:

Vasárnap délután Arad—
Nagyvárad-városközi
meccs.

A kerületi szövetség szintén erősen készül a rendkívüli al-kaalomra és hír szerint ünnepé-lyes keretek között játszik le a vasárnapi városközi mérkő-zést. Az obligát zászló- és vi-rágcsokorcszerén kívül a győz-tes csapat tizenegy tagja kü-lön érmet is kap.

A váradi válogatott csapat tagjai tegnap délután erős tré-ninget vettek és ma már ko-moly pihenőt tartanak, hogy

vasárnap délutánra minden egyes játékos teljesen kipihen-ten menjen az előreláthatóan kemény küzdelembe. A válo-gatott csapat összeállítása csaknem ugyanaz lesz, aho-gyan azt az Estilap tegnap közölte. Változás csak abban az esetben fordulhat elő, ha Ströck Albi és Csomag nem érkeznenek meg ideje-korán. Kiss Kálmán, a szö-vevetségi kapitány azonban erő-sen bizik benne, hogy Ströck és Csomag a mérkőzés napjára szabadságot kapnak.

Az aradi válogatott csapat különben holnap délután érke-zik meg Nagyváradra, hogy a játékosok az éjszakát nyugod-tan töltve, vasárnap délután fitt kondícióban legyenek.

Megnyílt

a legmodernebb
férfi, fiu és gyer-mekruha áruház

Atmeneti kabát
Fiuruha
Sportöltöny
különlegességek

MENDEL

Bul. Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut) 5. sz.

zénőt év óta és hazaérkezett. Temesvárról irt az anyja, utazzon azonnal. Az apám szerzett neki utlevelet, talán utiköltséget is, nem tudom. Temesvárról két rövid levél érkezett aztán: „Várj, bizakodj és légy türellemmel. Hiszem, hogy minden jóra fordul.” Aztán pauza következett és egy ajánlott levél napok múlva ezzel a ragasszal érkezett vissza: **címzett ismeretlen.** Nem volt türelmem, hogy lehetett volna türelmem többé. Három nap múlva Temesváron voltam. A nagybácsija fogadott: **A Bandi anyja csak abban az esetben hajlandó fiát segíteni, ha velem szakít és egy gazdag lánnyal, akít kineztek a számára, megesküszik.**

Hűségért hűséget sohse várj

Nagyon fehér lehettem, a nagybácsi utánam kapott, attól félt, hogy elszédülök talán s emberek előtt a hivatalában még feltűnhetne a jelenet:

— Nagyon sajnálom magát kisasszony. Andor belátta, hogy csak meddő harc elé néz másképp **s elfogadta a feltételeket!**

— Nem estem össze. Csak összelapultam, kicsi lettem, csunya lettem, groteszk voltam abban a percben.

— Nézze, ez nem igazi mind ez a szöke, szép nagy haj... Hogy szerette simogatni... Nézze... itt... itt a tarkónál kijött. Egy csomóba. Nem is huztam, csak levált. Mért is téptem volna a hajamat már. Hanem Békésbe nem utazhatom haza. Egy jó barátnőm van itt Nagyváradon. Ahhoz jöttem. Vigasztal, védelmez, felejténi próbál.

— Mit mond? Hogy minden élet hurcol egy nagy tragédiát. Az én vállaim minden keresztet magukra vettek. Van, aki bírja, van aki összeroskad.

Hordágyon egy beteget visznek. Operálni fogják.

— A kés a testből kivágja a gennyet, eltávolítja a fájdalmat a kés. Ki gyógyítja a lélek sebeit?

Erzsike, magam se tudok választ. Csak élünk és járunk és beszélünk Erzsike kisasszony. És barátkozunk és nem ismerjük egymást. Ami jó, mert nem muszáj minden találkozáskor a tulajdonra kerülni.

10

Lei egy divatlap a Hegedűs Hirtapiródnában.

Címe:

Lyons Frauenwoche.

Oriási mennyiségű

női kötött kabátok, mellények és puloverek érkeztek, meglepő 1925-1926-évi olcsó árakban

Klein Vilmoshoz
Bul. Regele Ferdinand 3.

Megnyílt FRÖHLICH TESTVÉREK

hentesúru és csemege-üzlete a Bul. Regele Ferdinand 7. szám alatt, az Oláry-házban, a volt Spiegel és Oláry-féle üzlethelyiség helyén.

Kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását

Fröhlich Testvérek

A kis rongyosok

a szezon legszebb filmje
szombaton indul az Apolló mozgó gyönyörűen renovált helyiségében.

MOZI

— Ronald Collman, a „Fehér apáca” főszereplője és Constance Talmadge, az amerikai Ossi Oswald játszák az Atlantic nyári mozgó mai repris-filmjének főszerepeit. A darab, amely meséjénél, a sok-sok helyzetkomikumnál és a tökéletes rendezésnél fogva az elmúlt szezon legnagyobb sikert aratott filmjei közé tartozik, mindenképpen megérdemli a reprizet, s megérdemli, hogy megnézzék mindenki. Holnap, szombaton a „Kis rongyosok” az Apolló mozgó gyönyörűen megrenovált helyiségében.

— „Egy nő, aki vétkezett” a címe annak a 8 felvonásos drámának, amelynek ma, pénteken lesz a bemutatója a Dorian-filmstúdióban. A kitűnő német film Londonban játszódik le és a bonyodalom közepontjában egy festő, annak barátja és felesége állnak. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön az őszi szezon első nagyszabású sláger filmje: „A cirkusz árvái”, 2 rész, 12 felvonás együtt lejátszva, a főszerepben Andre Nox, Susy Vernon, az 5 éves Langlais és a 37 alakban fellépő Trammel.

Heyman szinkör

— Königsmark 2 részes filmet 13 felvonásban ma mutatja be utoljára a Heyman Szinkör. A szereplő Hugette Duflos — mint Megránia hercegnője — Jack Chatlain mint Vigneret francia író a film oroszlanrészét alakítja. Csodálatos rendezésben ez a filmretek vezet ma minden filmek között. Jön: Jeruzsálem felszabadulása.

Oradea város vízvezetési és csatornázási üzemének igazgatósága.

HÍRDETMEY.

A város ideiglenes tanácsának 20494—926. sz. határozata folytán közhírré tesszük, hogy a város régi vízműtelepén az 1927. üzemi évre szükséges 325 normál vagon (10.000 kgr.), azaz közel 6500 köbméter hasábos bükk tűzifa szállításának biztosítása céljából a város árlejtési bizottsága f. évi október hó 5-én d. c. 10 órakor a városháza tanácstermében nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást fog tartani.

Csupán elsőrendű minőségű, egy éves téli vágású, száraz, nagyörös és korhadásmentes bükkhasábfára reflektálunk, 15—20 százalék dorongtartalommal.

Az ajánlatokat zárt és lepecsételt borítékban az árlejtés napján délelőtt 10—11 órakor kell átnyújtani a bizottság elnökének kezéhez, az ajánlati összeg 5 százalékanak megfelelő, készpénzben, vagy államilag garantált értékpapírban leteendő bántépénzzel együtt. A szállítással megbízandó vállalkozó a bántépénzt a szerződés megkötésekor a vállalati összeg 10 százalékára tartozik szerződési biztosítékul kiegészíteni.

A szállításra vonatkozó feltétel füzetét a vízvezetési és csatornázási üzem igazgatósága (Városháza II. em. 2. ajtó) díjtalanul bocsátja az ajánlattevők rendelkezésére, ugyanott a szállításra vonatkozó felvilágosítással is készséggel szolgálunk.

Oradea, la 2. Sept. 1926.

Tulbure Gheorghe
a város ideiglenes tanácsának elnöke.

Köszeghy József
ügyvezető igazgató.

2985

Lythinia-gyógyviz Tamaşau (Paptamási)

Értessítjük a n. é. közönséget, hogy a legjobb hírnévnek örvendő

paptamási gyógy- ásványvízforrás

átvettük és újból üzembe helyeztük. Rendeléseket felveszünk és a helybeli iaktárból szállítjuk. Akiknek van üvegjük, sziveskedjenek megtöltés végett a Paptamási ásványvízforrás kezeléséhez (Tamaşau, Bihar-megye) eljuttatni. Az üvegeket megtöltve a legjobb állapotban ügyfeleinknek azonnal vissza küldjük.

**Paptamási ásványvízforrás
Igazgatósága**

Bihoreana banképület

Telefon 525 2925 Telefon 376

A legszebb kilátás az Adriai-tengerre Abbázióban az Ele- na-penzióból nyílik

Mindenkinek érdekben áll, hogy megtekintse az

Alkalmi Áruház

**Nic. Iorga-utca 15. sz.
szenzációs olcsó árak.**

Reklámon aluli árak a következők:

1 mtr Prima zefir	40 lei
1 mtr divat bársony	96 lei
1 mtr tennisz-flanell	42 lei
1 mtr pouplin-zefir	130 lei
1 mtr nyersselyem 100 cm.	165 lei
1 mtr liberti kabátbélés	120 lei
1 mtr panama szövet	67 lei
1 mtr tiszta gyapjuszövet 250, 300 lei	
1 mtr divatszövet	90, 125 lei

Vászon és damasztárak hallatlan olcsó árban.

Rottenberg Márton

N. Jorga (Zöldfa)-utca 15.

RUDOLF MOSSE R.-T.

hirdetővállalat irodáját Bulevardul Regele Ferdinand 4. sz. alá helyezte át. (Bejárati útszélénél Alimann Sári iratüzlet bejárója.) — Telefon: 693. Apróhirdetések, kis és nagy hirdetések felvétele az összes nagyvárad, vidéki, bucaresti és külföldi lapok részére, a legelőnyösebb díjtételek mellett.

Készüljön

és ne töprengjen rajta sokat. gyűjtse össze a Nagyvárad Estilap sorban következő tíz példányát augusztus 26-tól kezdődőleg s

nyerni fog

a legközelebbi 20.000 leies sor-számlánkunkon. A szeptember 8-án kisorsolásra kerülő huszezer lejelet együtt

120.000 lelt

sorsolt ki eddig a Nagyvárad Estilap kiadóhivatala.

A mai

zürichi nyitás

BUKAREST 260.—

BERLIN . . . 12325 PARIS 151250
NEW-YORK 51775 PRAGA 153250
LONDON . . 251450 B.PEST . 72.50
BÉCS . . . 7320— MILANO 1925—

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona 358 pénz 354 áru
Dollár 200— " 201— "
Cseh korona . . 594 " 598 "
Svájci frank . . 3880 " 39— "
Osztrák shilling 2840 " 2850 "
Francia frank : 600 " 610 "
Angol font . . . 976 " 978 "
Olasz lira . . . 740 " 750 "

Bukaresti zárlat

(déli 12 órakor)

BUDAPEST ————— 28'50
BÉCS ————— 28'60
PARIS ————— 608
LONDON ————— 977
ZÜRICH ————— 39—
MILANO ————— 750
NEW-YORK ————— 20125
PRAGA ————— 590

Mit szól hozzá?

○ KÉT JAMBOR HALÁSZ

mit tehet vaksötét éjszakán a néma Körösön: két jambor halász csendesen halászott. Halászott, halászott nyilván két hétig egyebet se tett mint a vidor potykákat leste a vízben, másképp talán egyiknek mégis eszébe jutott volna, ami most ugylátszik kettőjük lelkiismeretét egyszerre zörgette meg. Elmentek, ahogy dukál szépen a rendőrségre és jelentették, hogy két hét előtt épp a Körösön halásztak, pont a nagyhíd közelében, amikor Turós József telefon-szerelő emlékezetes módon gyanus körülmények között a vízbe veszett. A hid, az út merő vér, a szerencsétlen nyakán tátongó seb és ott lelik a folyó legsekélyebb vizében, ahova öngyilkos szándékkal nem is vetheti magát ember a kövek közé. Izgalom, riadalom, gyanu, nyomozás, lázas riportok, az egész város rémséggel telik meg és... a két halász hallgat. Csak most kopogtatnak a rendőrségnél a jó emberek, hogy igaz, nini majd elfelejtették, mikor a baj történt épp ott voltak... épp egy remek sügér siklott ki a hálóból. Már ez így van, a halászok mindig flegmatikus emberek voltak, őket a Körösben nem a véres-fejű emberek, hanem a halak érdeklik elsősorban.

Mit mond a magyar belügyminiszter fivére Rakovszky Iván beleegységéről?

Rakovszky türelmetlen, mert nem dolgozhatik

— Budapesti tudósítónk távirata —

A kolozsvári betegség mellől, ahol rövidebb látogatást tett, tegnap Budapestre érkezett Rakovszky István miniszteri tanácsos, a magyar belügyminiszter fivére. A budapesti újságírók fölke-resték Rakovszky Istvánt, hogy érdeklődjenek a nagybeteg állapota iránt. Rakovszky István fivére gyógyulásáról beszélt, arról, hogy most már nem sok idő kérdése, míg a belügyminiszter gyógyultan elhagyhatja az ágyat.

Rakovszky István elmondta még hogy

a belügyminiszter elégedetlenkedik, mert téltlenségre van kárhóztatva.

A ház — mondta a miniszteri tanácsos — lassan, de állandóan lefelé tendál. A testrészek duzzanata erősen visszafelé fordult s a lábbon nem látható már a daganat. A beteg fájdalmai ugyiszólván teljesen megszűntek. A beteget Steiner Pál professzor, dr. Elfer Ala-

dár belgyógyász és dr. Czákó, a belügyminiszter családjának régi orvosá kezelik.

A román állami és városi hatóságok a legteljesebb figyelmet tanúsítják s az utóbbi időben pesti lapokat is olvashat Rakovszky Iván.

A belügyminiszter betegsége — ugymond Rakovszky István — régi keletű, de nagy elfoglaltsága akadályozta abban, hogy korábban gyógykezeltesse. A betegség így annyira előrehaladott stádiumba jutott, hogy az operáció után hashártyagyulladás tünetei léptek fel.

A belügyminiszter fivérét a háttáron, egy ellenőrző közeg szigorúan megvizsgálta, ama gyanújából kifolyólag, hogy politikai iratokat talál a magasrangú tisztviselőnél. Ez az eljárás a román állami hatóságok intenciói ellenére történt s ezt maga Rakovszky István hangsúlyozta.

Különös éjszakai autóbaleset a váradi utcán

Amikor a soffőr saját magát gázolja félholtra

Tegnap este 11 óra körül a 76. számú rendőr lélekszakadva rohant be az inspekción-tiszt szobájába:

— Kapitány úrnak alázatosan jelentem a Cantimír (v. Beöthy Ödön)-utcán autóbaleset történt. A soffőr fekszik a kocsni alatt!

Pap József központi ügyeletes tiszt néhány percen belül már ott volt a helyszínen. A rendőr jelentése tényleg megfelelt a valóságnak. A Beöthy Ödön-utca torkolatától alig 20—26 méternyire ott feküdt felfordulva az Ord. 116-os számú luxus-autó,

alatta összetört, véres tagokkal eszméletlenül hevert a gépkocsi vezetője.

A rendőrtisztviselő, a baleset színhelyén összeverődött emberek segítségével felemelte az autót, amely alól kiszabadították a szerencsétlenül járt soffőrt, akivel az időközben kivonult mentők elrobogtak a biharmegyei közkörházba.

Az erősen megrongált gépkocsit bevonszolták a szomszédos garázsba. Pap József kapitány ezután a közkörházba sietett, hogy a súlyosan sérült soffőr személyazonosságát megállapítsa és a baleset körülményeire vonatkozóan kihallgassa. A lábán, karján, de különösen a fején komoly sérüléseket szenvedett embert azonban sem az éjszaka, sem pedig a délelőtti folyamán nem lehetett kihallgatni. A zsebében talált iratokból mindössze annyit sikerült megállapítani, hogy az illető Csontos János huszéves vasmunkás, aki

az autótulajdonos vallomása szerint igen rejtélyes módon kerülhetett az autóra. A gépkocsi az egyik vendéglő épülete előtt állott és Csontos, — aki egy keveset ért a soffőrködéshez — úgy látszik, kissé mámoros fővel beült a kormánykerék mellé és elindította a gépet. Az autó igen valószínűleg örületes gyorsasággal száguldott és a Beöthy Ödön-utca kanyarulatánál bekövetkezett a katasztrófa.

A berugott ember az autót

Cuza tanár megemlékezése Carp Péterről, aki filozsemita volt

A Keresztény Nemzetvédelmi Liga elnökének névnapja

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Jasiból jelentik: Cuza professzornak most volt nevenapja (ő-naptár szerinti Alexander-Sándor.) A Keresztény Nemzetvédelmi Liga elnökét ez alkalomból számosan felkeresték és elhalmozták szerencsekívánataikkal. Cuza tanár rendkívül jó hangulatban volt. Több pohárköszöntő hangzott el és ezekre Cuza részletesen válaszolt, rendkívül érdekes beszédben. Főleg a multrol szölet Cuza, a jelenlét keveset idözt. Feltünö dolgokat mondott Cuza tanár a háboru alatt elhunyt híres németbarát államférfiuról, Carp Péterről.

Elismerte Carpról, hogy nagy elme és tiszta lélek volt, akit mindig, mindenben nemes szándék vezetett s ha voltak is tévedései, minden gyanun fölül állott.

Cuzának e méltató szavai a hallgatóságban annál nagyobb meglepetést keltettek,

mert hiszen Carp Péterről németbarátsága mellett azt is

egy villanypóznának vezette és a felfordult gépkocsi maga alá temette utasát.

Csontos József állapota igen válságos és a misztikusnak látszó baleset ügyében csak akkor sikerül tiszta képet nyerni, ha a súlyosan sérült soffőr magához tér.

Időjárás

A szép kora őszi idő változatlanul tart Európaszerte.

Prognózis: Meleg idő várható esti hűsüléssel.

x Iparművészeti tanfolyam. Iványi Jenő ismert iparművészeti szakiskolájában ismét megindul a tanítás szeptember 1-én. Tanítják a modern technika legújabb munkáit, úgy mint: bőr, selyem, fém, pergament, papír és fabatikt, relif, bronz és arany festést, bórdomborítást, akvarel és briliáns festést. A tanfolyamon tanít Balogh István ismert festőművész is. A kitünö gyakorlati módszerrel vezetett iskolába be lehet iratkozni Str. Pasteur (Kórház-utca) 47. szám alatt. Tisztviselők és alkalmazottak számára külön esti tanfolyam.

x Astoria kávéházba ma és minden este Kónya Jancsi kibővített zenekarával muzsikál.

x Die Dame szeptemberi száma megérkezett a Hege-dűs Hirlapirodába. Ára 75 Lei. (Előző szám 30 Lei.)

x Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haszkötőket készít Kovács Sándorné (Nilgesztelep) pályaudvarral szemben.

feljegyezték, hogy védte a zsidókat és egyenjogosításukat akarta.

Majd a Bratianu-család érdemeiről beszélt nagy elismeréssel Cuza. Aktuális ügy csak kettő szerepelt beszédében. Az egyik a jasi-i huszdrágaság, amelyet azzal indokolt, hogy a marhavágás a zsidók kénye-kedve szerint törté-sik. A másik aktualitás pártjának válságára vonatkozott.

— Minden párt — mondotta Cuza tanár — néhány elégetlen zárt társaságba „pereputty”-ba verődik össze és az ilyen társaság igyekszik a párt tevékenységét megbénítani vagy a pártvezetés helyzetét aláaknázni. Én azonban keveset törődöm az ilyen társasággal. Elég erősnek érzem magam ahhoz, hogy bármivel szembenézzek. Tudom, hogy kötelességemet teljesítem és szembe fogok nézni minden aláaknázó kísérel-tel, még akkor is, ha csak néhány barátom marad melletttem.

Sok pénzt megtakarít, ha fűszer- és csemege-árukat

Andru-cégnél

vásárolja be I. C. Bratianu (Szaniszló)-utca 1. 2919-2

Mindennemű lakatosmunkát, napellenzőt, tűzhelyet, Schöberl-ágyat stb. készít és jutányosan javít 2166

Gáspár László

Moşoiu tábornok-utca 1. sz.

x Barcelona nagyobb sláger, mint a Valencia 30 lei a Hegedüs zeneműosztályában.

Tűzifa és kőszén

szükségletét a legjutányosabb árban beszerezheti

„SYLVANIA”

tűzi- és széntelepnel

Horia (Bathory)-utca 26.

Telefon: 708. 2921

Hölgyeim olvasták már

Földi Mihály: Élet tolvaja 2828

Reboux: Lepketánc 1668

Farrere: Igazság kutja 2166

Böhme M.: Egy mozgalmas élet története 2054

Lindberg Dovlette: Viola 1964

Sudermann: Egyszer volt 2740

Hall Cayne: Tékozló fiú 2179

Leon Frapie: Leányság 2145

Victor Marguerite: Élettárs 2187

Ráska: Kanári Zoltán 2403

Harsányi Zsolt: Arany holló 2436

Blaskó Ibanéz: Vértő aréna 1718

Olvashatók a Hegedüs kölcsönkönyvtárból

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szóból 40 lei. Egy szó 4 lei vastag betű 8 lei. „Cim a hirdetésben” jelzés díja 10 lei. Allást keresőknek 50% engedmény.

HÁZASSÁG.

FÉRJHEZ mennék 50.000 leivel és 2 szobás berendezett lakással, saját házukba. Intelligens közép-korú, jól kereső emberhez. „25 éves vagyok” jelígre Hegedüs hirdetőiroda. 467

LAKÁS

EGY szoba, konyhas lakás letelepítéssel azonnal átad. Schwartz, Tudor Vladimirescu (Magyar) utca 5. 470

ALKALMAZÁS

KITERJEDT helyi ismerettséggel bíró ügyvédket keres helybeli nagy tűzifa vállalat. Kaucióval és szakmában ismerettséggel rendelkezők előnyben. Cim Hegedüs Hirdetőirodában. 218

ÜGYES tanuló varrólányt felvesz Atlaszné, Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 33-a. 434

ROMAN, magyar, tót nyelvismerttel bíró segéd állást keres fűszer, vas esetleg vegyeskereskedés szakmában. Cime Weisz Uzinei Electrica (Rómer) u. 1-a. 472

MUNKASLÁNYOK és tanuló-lányok felvétetnek a Metalloglobusnál, Holdvilág-utca 2. 476

KÉT jobb sorsra érdemes művelt urileány ezúton fordul a jószívű emberekhez a végső kétségbeesés határán segítségért. Nem könyörömmel kérünk csak tisztességes állást, mely otthont, megélhetést és létminimumot nyújt. Valaha jobb napokat láttunk, földbirtokos szüleink voltak. A legteljesebb társadalmi műveltséggel rendelkezünk. Nincsenek nagy igényeink, elmennénk tisztességes uriházakhoz házikisasszonyoknak, nevelőnőnek, orvosi rendelőbe fogadó hölgynek, idősebb urihölgyhöz házvezetőnőnek, gyermekeken házaspárhoz családtagnak. Minden házi teendőketben segédkezünk. Cim megtudható a Hegedüs hirdetőirodában.

ÜGYES szobalány ur házhoz felvétetik. Rimanóczy-utca 11. emelet. 474

Jó iskolai bizonyítványokkal bíró kezdő kisasszonyt, irodai alkalmazásra keresünk. Német nyelv tudása megkívántatik. — Spitzer Sámuel és fia cég. 473

ROMANUL is beszélő csemege-szöveget felvesz Kurtág Buffet. 469

FIATAL jömejjelenésű segédet keres Tosca Csokoládéház Marosvásárhely. Szakmába jártas, románul tudó előnyben. Jelenkezni Horovitz csokoládéüzletben. 471

HADIROKKANT fiatalember megfelelő munkát szeretne. Most került haza, a legnagyobb nélkülözések közt él. Cim a Hegedüs hirdetőirodában.

PERFECT könyvelő állását változtatná, az irodai munkák minden ágában teljes jártassággal bír. Megkeresést „Szorgalmas” jelígre a Hegedüs hirdetőirodába kér. 465

INGATLAN

ELADÓ kedvező fizetési feltételek mellett egy városban levő tanya négyszobás lakás és 90 darab szarvasmarha tartásra berendezett istálló, amelynek padlása 28 vagon takarmány tartására van berendezve, azonkívül rendelkezik baromfi ólakkal, villanyvilágítás, vízvezeték és telefonnal, négy katasztrális hold területű deszkakerítéssel bekerített belsőszéggel. Az építmények ez évben épültek. Érdeklődők Catana Aurél ügyvédnél, Ciorogariu püspök (Uri) utca 11. sz. alatt naponta 8-9 óra között közelebbi felvilágosítást kapnak. 2977-438

Központban üzletház lakásonként is eladó. Cim Hegedüs Hirdetőirodában. 222

DARALÓmalom szőlőfölddel, napi 300—1200 lei keresettel eladó. Cim Hegedüs hirdetőirodában. 468

KÜLÖNFÉLÉK

UJ! Varrás kedvező heti részletfizetésre, női és gyermek ruhák, kabátok, férfi és női fehérneműk, elsőrangú kivitelben. Kalesz, Simeon Stefan (Beihlen) utca 23. 322

MINDENFÉLE színes kézmű-kák készítését, goblent, kelést, jutányos áron elvállalok. Cim a Hegedüs hirdetőirodában. 3

Ellátás

FINOM ebédkoszt kihordásra kapható. D. Tichindeal (Fűrész) utca 6. Sandbergéknél. 49

ADÁS-VÉTEL

WEISZ GIZI közvetítő irodája Matei Basarab (Nyomda) utcán értesíti t. ügyfeleit, hogy fogadó óráit irodájában kizárólag reggel 9 órától délután 2-ig tartja. 39

HOSSZU zongora eladó. Cim Hegedüs hirdetőirodában. 46

NAPONTA friss tej kapható, literje 8 lei, Miron Pompiliu (Alap) utca 2. 46

RÖVID perzianer bunda eladó. I. C. Bratianu (Szaniszló) utca 46

EGY hálószoba butor eladó. Cim a Hegedüs hirdetőirodában. 47

Nagy harisnyavásár!

Patent gyermekharisnya	17 lejtől
Női kötött harisnya	27 "
Női muslin harisnya I.	55 "
Női selyem flór " I.	88 "
Női selyem flór " selejtes	70 "
Férfi sokni	19 "
Férfi sokni I. mintás	30 "
Női mellények gyapjú I.	425 "
Gyermekswetterek " I.	150 "

Keztyük, csipkék, himzések és minden rövidárú előnyösen

Klein Sándor és Társa

Ciorogariu (Uri)-utca 1. 2011

A lei rohamos emelkedése által a következő árak lettek olcsóbbak

Egy kg. finom csokoládé 110 lei.

Kávé, tea, rum, konyak, kocka, süveg, kristály cukor, édes nemes paprika, szalámi, ementháli, trapista sajt, túró, vaj és szardínia, mazsola, mogyoró és mandula.

Finom üdítő nyári cukorkáknak kilója 52, 60, 70 lei

Töltött selyem 10 lei

Valódi málnaszörp olcsó árért.

Tunk masszsa kilója 150 lei

Aszódi Sas-palota.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Ezt a 10 számot gyűjtse össze

Aug. 26 Aug. 27 Aug. 28 Aug. 29 Aug. 31 Szept. 1 Szept. 2 Szept. 3 Szept. 4 Szept. 5

dátumu Nagyvárad Estilapokat, hogy részvehesen a szept. 8-i 20.000 leies sorsoláson